

Hvordan bestemmes fordeling av konsum over livsløpet?

Problem:

Ønsker ofte jevnt konsum, men inntektsstrømmen er ujevn

Lav inntekt som ung og gammel, inntektsopptjening midt i livet

Mer konsum i en periode innebærer lavere konsum i andre perioder.

Hva koster det å konsumere i dag ?

Alternativkostnaden ved å konsumere en krone mer i dag er hva vi kunne få ved å spare en krone til neste periode, dvs $1+r$.

Hvordan vi endringer i r påvirke vår fordeling av konsum over livsløpet?

Vi skal se på et individ som lever i to perioder.

Forenkling i forhold til læreboka: Skal gjennomgå (i) bare inntekt i periode 2, og (ii) bare inntekt i periode 1. Læreboka ser på et individ som har inntekt i begge perioder.

Antar at individet kan låne og spare til rente r . Lån i periode 1 er bare begrenset i at lånet må tilbakebetales i periode 2

Fordeling av konsum på to perioder:

c_i = konsum i periode i , $i=1,2$

y_i = inntekt i periode i , $i=1,2$

s_1 = sparing (bare i periode 1)

r = rente

Budsjettbetingelsen

$$c_2 = y_2 + (1 + r)s_1$$

Definisjon av sparing $s_1 = y_1 - c_1$. **Setter dette inn i budsjettbetingelsen og får:**

$$c_2 = y_2 + (1 + r)(y_1 - c_1)$$

A. Student: $y_1 = 0, y_2 > 0$

B. Yrkesaktiv : $y_1 > 0, y_2 = 0$

Budsjettlinje for student:

$$c_2 = y_2 - (1 + r)c_1$$

$$\frac{\Delta c_2}{\Delta c_1} = -(1 + r)$$

= pris på konsum i periode 1, målt i enheter i konsum i periode 2

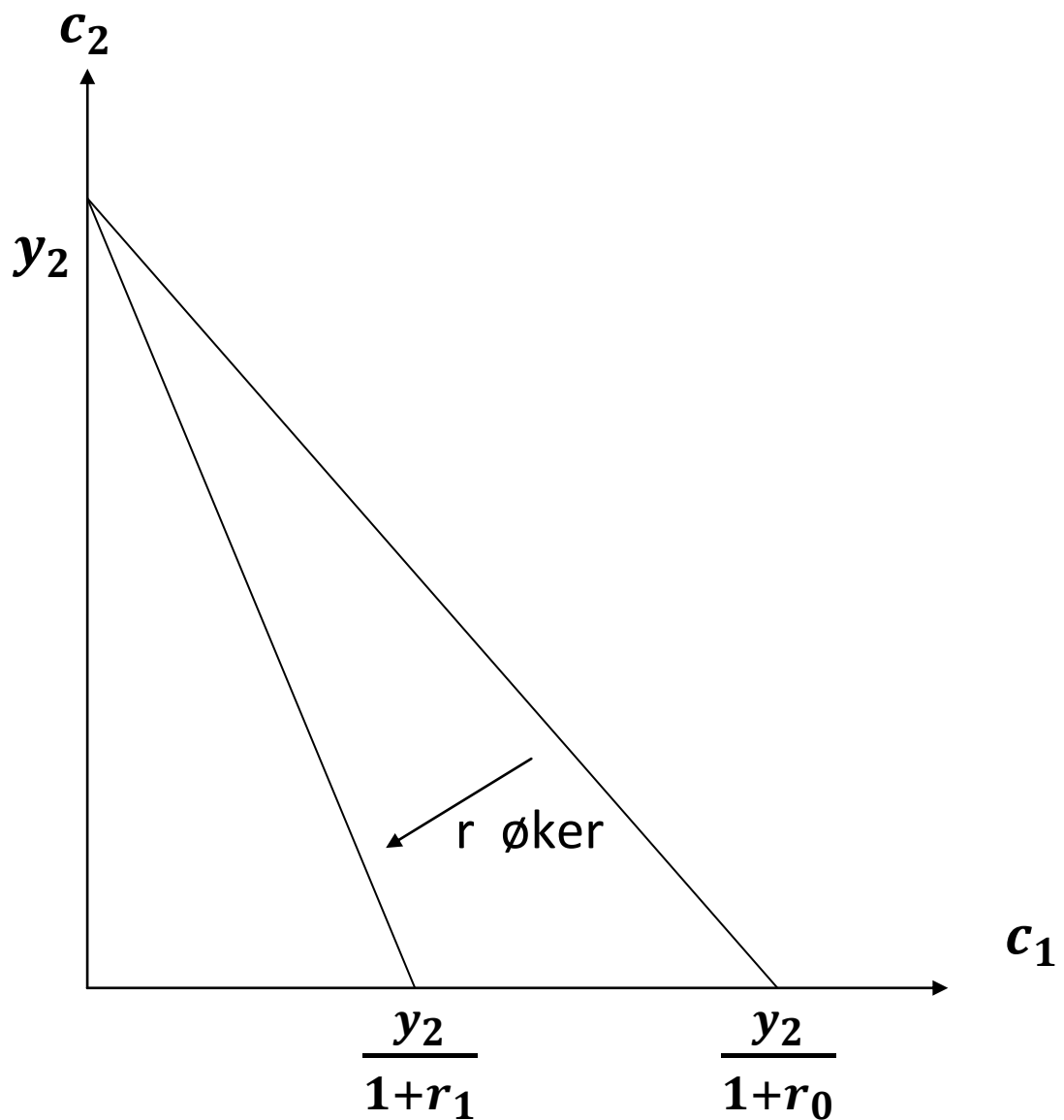
= helning langs budsjettlinja i c_1, c_2 -diagrammet

Økt rente (figur)

"Student":

$y_1=0, y_2>0$ } Netto

$C_1>0, c_2>0$ antas } låner



Økt rente kan dekomponeres i to effekter:

1. Substitusjonseffekt (prisvridingseffekt):

Konsum i periode 1 relativt dyrere

2. Inntektseffekt: reduserte

forbruksmuligheter (antar at konsum i begge perioder er normale goder, dvs ved økt inntekt ønsker man økt konsum i begge perioder)

Subst. effekt \rightarrow lavere c_1 , høyere c_2

Innt.effekt \rightarrow lavere c_1 , lavere c_2

Netto:

- Lavere $c_1 \rightarrow$ økt sparing**
- Kan ikke si noe generellt om hva som skjer med c_2**

Yrkesaktiv : $y_1 > 0, y_2 = 0$

Budsjettlinje for yrkesaktiv:

$$c_2 = (1 + r)(y_1 - c_1)$$

$$\frac{\Delta c_2}{\Delta c_1} = -(1 + r)$$

= pris på konsum i periode 1, målt i enheter i konsum i periode 2

= helning langs budsjettlinja i c_1, c_2 -diagrammet

Økt rente (fig)

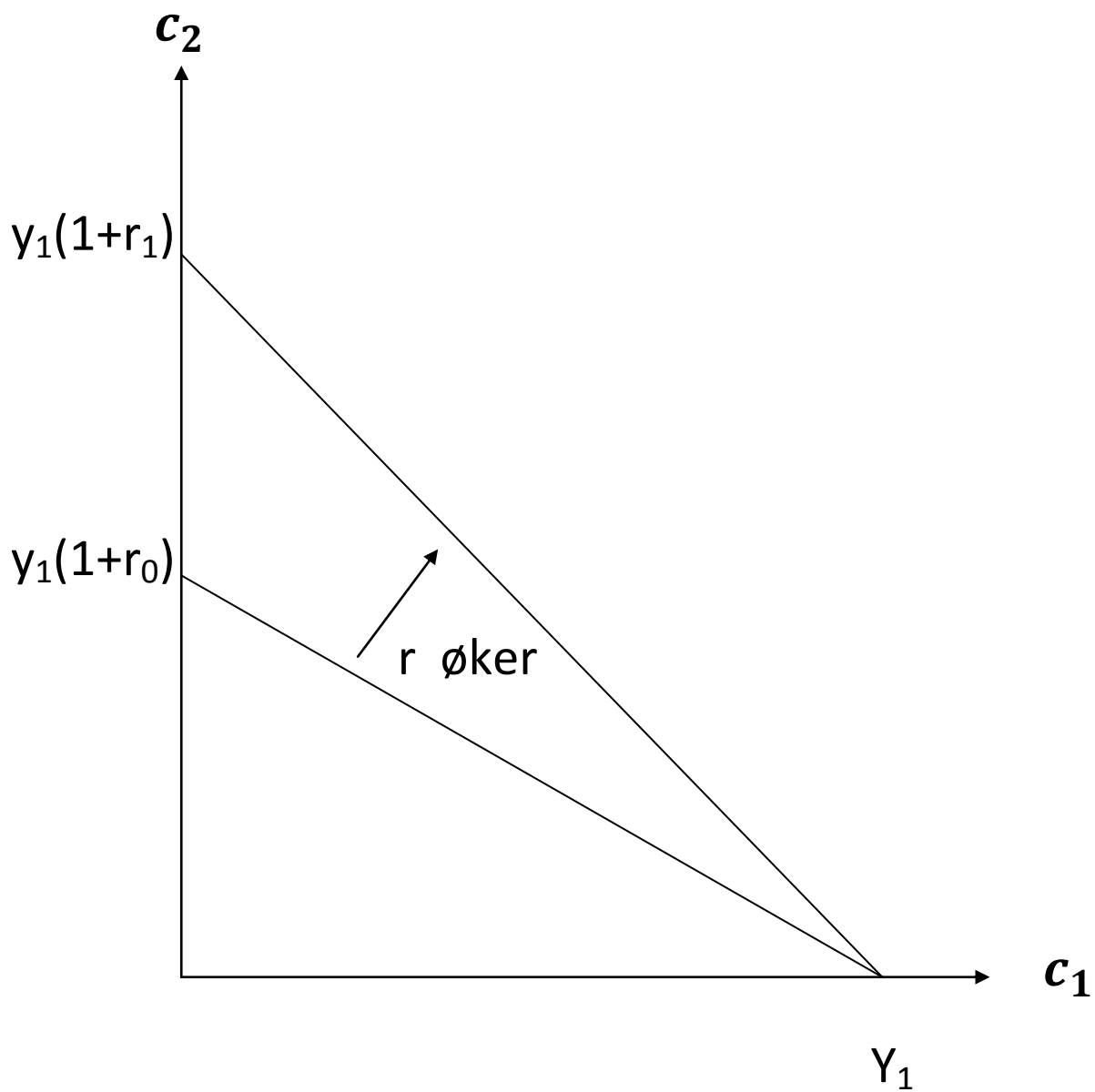
"Yrkesaktiv":

$$y_1 > 0, y_2 = 0$$

$$c_1 > 0, c_2 > 0 \text{ antas}$$

} Netto

} sparer



Økt rente kan dekomponeres i to effekter:

1.Substitusjonseffekt (prisvridingseffekt):

Konsum i periode 1 relativt dyrere

2.Inntektseffekt: økte forbruksmuligheter

Obs: subst.effekten den samme for begge grupper, men subst.effekten er forskjellig:

En student (en netto låner) får en negativ inntektseffekt.

En yrkesaktiv(en netto sparer) får en positiv inntektseffekt

Subst. effekt \rightarrow lavere c_1 , høyere c_2

Innt.effekt \rightarrow høyere c_1 , høyere c_2

Netto:

- **Høyere c_2**

- Kan ikke si noe generelt om hva som skjer med c_1 , dvs kan ikke si om sparingen øker eller avtar (pga økt rente vil et gitt sparebeløp gi høyere konsum i periode 2)